آیین درس خواندن

یا

رمز موفقیت در امتحانات

با مقدمه: سعید نفیسی

نوشته: کابوک

آئین درس خواندن

یا

رمز موفقیت در امتحانات

با مقدمه: سعید نفیسی

نوشته: کابوک

نام کتاب : آئین درس خواندن یا رمز موفقیت در امتحانات
مؤلف : شعبان طاوسی (کابوک)
محل انتشار : میدان رشدیه ، اول آذربایجان پلاک ۴۸۰
تلفن : ۹۵۰۳۰۲
چاپ : سوم
تاریخ چاپ : بهار سال ۱۳۶۴ شمسی
تیراژ : ده هزار نسخه
چاپ : چاپخانه پنگوئن ۳۰۴۹۹۴

بسمه تعالی

بیست و نه سال گذشت؟ ولی چه دردناک گذشت!!

چاپ اول این کتاب در سال ۱۳۳۳ انجام شد و اکنون که مشغول‌نوشتن این خطوط هستم ساعت چهار و نیم صبح روز سه شنبه نهم اسفند ماه ۱۳۶۲ شمسی است، در واقع نزدیک به سی سال از چاپ اول کتاب میگذرد، چرا و چگونه این کتاب چاپ شد و چرا چاپ دوم آن تا این اندازه به تأخیر افتاد، خود داستان شیرین و مفصلی دارد، ولی دانستن آن به درد شما نمی‌خورد. ولی آنچه به درد شمامیخورد اینستکه باید بگویم مطالب‌آن هنوز تازگی دارد و اثر خودرا حفظ کرده و تا سالهای سال هم حفظ خواهد کرد، زیرا روش ورزش و فن تقویت حافظه چیزی نیست که کهنه و دمده شود.

موضوع دوم: اینکه تصمیم گرفتم، این کتاب را همانگونه دست نخورده چاپ کنم، کوچکترین تغییری‌درمطالب آن ندهم، لذاشما طرز فکر، احساسات و افکارنویسنده رابهمان سن ۲۱ سالگی ملاحظه میفرمائید، لذا درخلال سطور این کتاب، شور و اشتیاق، تلاش و کوشش شبانه‌روزی، امید به آینده‌ای روشن نظر شما را جلب میکند، درآنزمان ها آزادی سیاسی وجود نداشت، آزادی اظهار و ابراز عقیده وجودنداشت، مخالفین سیاسی رابه‌بند میکشیدنداعدام میکردند، تیرباران میکردند، آرزوی جوانانی به سن و سال من که در سال اول دانشکده حقوق درس میخواندم، آزادی بود، جسم و جان جوانان تشنه آزادی بود. جانهادرفراق آزادی میسوخت، روح ها در هجران آزادی‌شعله‌ور بود. جوانان گلهائی بودند که در جهنم روئیده بودند، سینه ها مملو از آرزوها بود، آرزوی انقلاب، آرزوی آزادی، شما جلوه این تخیلات و آلام و و آرزوهارادرصفحات اول این کتاب ملاحظه میفرمائید، عبارت "تقدیم‌کتاب"

پرتوی از این آرزوها است . این مقدمه را چند بار به دقت بخوانید .

این مقدمه و برخی دیگر از مطالب آن جوانان را غیر مستقیم تشویق به انقلاب می‌کند ، و انقلابی را در آینده پیش بینی میکند ، به این جملات دقت کنید : " **این کتاب به جوانان امروز و جانبازان فردا تقدیم میشود که برای احقاق حق خود ذره ای از جانبازی و سربازی دریغ نخواهند کرد و در راه استقلال خود خواهند کوشید** " . در حدود سی سال پیش این پیشگوئی شده است و شما امروز این پیشگوئی را به چشم می‌بینید .

عبارات ، داستانها ، اسامی ذکر شده در این کتاب همه به نویسنده بر میگردد ، اکثر آنها یکنفر هستند ، و آن نویسنده کتاب است ، در آن زمان اکثر جوانان در فقر و فاقه میسوختند ، حسرت همه چیز را داشتند ، حسرت لباس ،حسرت خوراک ، حسرت‌گردش و تفریح ،حسرت‌عشق و محبت ونویسنده خیلی جوان کتاب هم مانند بسیاری دیگر همه این کمبودها و آرزوها راداشت بازهم در مقدمه این کتاب میخوانید : " **این کتاب به کارگران جوانی تقدیم میشود که از طلوع خورشید تا غروب آفتاب در کارگاهها زحمت می‌کشند و به محض دست کشیدن ازکارخسته و کوفته بسوی آموزشگاه و بسوی درس میشتابند** "

این جملات بازهم اشاره به زندگی نویسنده کتاب است ، که مانند همه جوانان محروم زمان شاهی و سلطنت و طاغوت روزها کار میکرد و شبها درس میخواند ، ولی روحیه ای آتشین و انقلابی داشت ، مأیوس نبود ، میرفت تا انقلابی را شکل بدهد ، زیرا در چند صفحه دیگر شما با این عنوان برخورد می‌کنید . "بیدار باش!" و در زیر آن این شعر را میخوانید .

چرخ بر هم زنم ار غیر مرادم گردد من نه آنم‌که زبونی کشم ازچرخ‌وفلک

تاریخ چون مسیر رودخانه ای به پیش می‌تازد ، ولی گاهی آب این رودخانه روشن است و زمانی‌گل آلود و طوفانی و طغیانی ، تا به بینم بعد از این همه تاریک و روشن شدن ها چه زاید زمان .

حالا این شما و این جملات و مطالب انقلابی و طوفانی کتاب آئین درس خواندن .

فهرست

عنوانهای مطالب	صفحه

عنوانهای مطالب	صفحه

عنوانهای مطالب	صفحه

تقدیم کتاب

این کتاب به دانش آموزانی تقدیم میشود که بایک دنیا امید و آرزوهای جوانی در راه تحصیل و در راه پیشرفت تمدن مادی و معنوی اجتماعات بشر میکوشند .

این کتاب به دانش آموزانی تقدیم میشود ، که دارای طبعی بلندوهمتی عالی‌می‌باشند و همواره در راه رسیدن بهدف مقدس خودکوشش میکنند و روح آنان در این اجتماعات کوچک نمی‌گنجد .

این کتاب به دانش آموزانی تقدیم میشود ، که با فقر و فلاکت با زندگی و اجتماع کنونی میسازند و باهزاران مشقت و جان کندن به تحصیل خودادامه میدهند ، و هرگز از فقر و سختی و درماندگی های حیات نمی‌نالند .

این کتاب به دانش آموزانی تقدیم میشود که مفاسد اجتماع کنونی خود را دریافته و برای اصلاح آن و در راه تحصیل دانش گام بر میدارند ، فعالیت میکنند تادرآینده کاخهای پوسیدهٔ خرافات را بسوزانند و بر روی خاکسترهای آن بنائی استوار پایه گذاری کنند .

این کتاب به کارگران جوانی تقدیم میشود که از طلوع خورشید تا غروب آفتاب در کارگاهها زحمت میکشند و بمحض دست کشیدن از کار خسته و کوفته بسوی آموزشگاه و بسوی درس می‌شتابند .

مغز جوان طالب آزادی است ، جوانی شورها و غوغاها دارد ، جوانی آمیخته با یک رشته احساسات تند و سرکشی است که از اعماق مغز جوان شعله میکشد و سر به آسمانها میگذارد ، مغز جوان طالب دنیای جوان و جهان جوان است .

بالاخره : این کتاب تقدیم به مغز های جوانی است که در راه حریت و نوعدوستی و عدالتخواهی گام بر میدارند و هیچ مانعی نمیتواند آنانرا ازراه رسیدن بهدف باز دارد .

این‌کتاب به جوانان امروز و جانبازان فردا تقدیم‌میشود که برای احقاق حق خود ذره ای از جانبازی و سربازی دریغ نخواهند کرد و در راه استقلال حیات خود خواهند کوشید .

حاصل سخن آنکه : " این کتاب به شکوفه های جوانی تقدیم میشود که در جهنم روئیده اند " .

۳ تیرماه ۱۳۳۲

ر ـ طاوسی

مقدمهٔ استاد سعید نفیسی

اشتباهی که بیشتر جوانان ما میکنند ، اینست که درس خواندن را کار بسیار ساده ای میگیرند . می‌پندارند ، همینکه با ترتیبی بیش و کم به دبستان یا دبیرستان و یادانشکده رفتند و بیش و کم درسردرس دقت کردند و کمابیش تکالیفی‌را که برعهده شان گذاشته اند ، انجام دادند ، دیگر حاجت‌براهنمائی جز همان کتاب درس و همان آموزگار و دبیر و دانشیار و استاد ندارند . گمان میکنند که همه درس خواندن را میدانند و این کار آسانتر و ساده تر از آنست که به راهنمائی‌جزهمان کتابهای درسی و محیط‌آموزشگاه خودلازم‌داشته‌باشد . این شبهه به اندازه ای نا درست است ، که اغلب جبران پذیر نیست .هنگامی که دورهٔ بارآور برومند جوانی گذشت و از درس و بحث فارغ شدند می‌بینند ، سالها خطا کار و شبهه زده بوده اند . اما چه سود ؟ که دیگر دورهٔ تنبیه و آگاهی گذشته است و عمر گذشته را نمیتوان باز آورد .

دراین تردیدی نیست که برای بهتردرس خواندن و بهتر چیزیادگرفتن احتیاج به راهنمای دیگری جز آنکه در آموزشگاه هست دارند . این راهنما مخصوصا "باید آنها را از آزمودگی و تجربه دیگران با خبر کند . بایدجزئیاتی را که در محیط مدرسه کسی متوجه آنها نیست و اگر هم هست محال‌گفتن‌نیست و یا از گفتن دریغ میکنند بیادشان بیاورند و در ذهنشان جای دهند . این به اندازه ای کار را آسان میکند که درس خواندن و چیز یاد گرفتن به مراتب گواراتر و دلپذیرتر از آنچه اکنون هست میشود .

بهمین جهت کتابی برای پسران و دختران ایرانی لازم بود که آئین درس خواندن را به ایشان بیاموزد و هادی و راهنمای بیدار و آزمودهٔ ایشان باشد .

این کتابی که آقای طاوسی بعنوان " آئین درس خواندن یا رمز موفقیت در امتحانات " اینک برای جوانان عزیز ایران گرامی آماده کرده است ، قطعا " برای ایشان بسیار سودمند و دلپذیر خواهد بود . من آقای طاوسی را دربرابر کار مهمی که انجام داده و این خدمت بسیار پر ارزشی که به جوانان کرده است ، میستایم و امیدوارم جوانان ما این کتاب را بدقت و سر فرصت بخوانند و به مطالب آن دل بدهند و راهنمائی های سودمند آنرا بکار برند و از درس و امتحان کامیاب تر از پیش بیرون آیند . یقین دارم که در آینده بسیاری از فرزندان ایران ازین خدمت شایانی که آقای طاوسی به ایشان کرده است ، سپاسگزارخواهند بود و این کتاب و نویسنده آنرا همیشه بیاد خواهندداشت .

تهران — ۱۳ شهریور ۱۳۳۳

سعید نفیسی

مایلم این مقدمه را بخوانید

دوست عزیز:

مدتهابود به این فکر افتاده بودم که دانش‌آموزان، نیازمند کتابی‌بنام "آئین درس خواندن" میباشند، کم‌کم مشغول‌تهیه مقدمات نوشتن‌کتاب‌بودم، تا در سال ۱۳۳۲ وضع امتحانات و بخصوص امتحانات متفرقه چنین ایجاب کرد که هرچه زودتر دست بکارنوشتن این کتاب شوم، زیرا در آن سال‌تقریبا" ازشش هزاردانش‌آموزی که در امتحانات سال سوم متوسطه شرکت‌کرده بودند، فقط درحدود یکصد و پنجاه نفر درخرداد ماه قبول شدند. تصدیق میفرمائید که باپیش‌آمد یک چنین موقعیتی که در دل دانش‌آموزان ترس ووحشتی عظیم از خود بجا نهاده بود وجود یک چنین کتابی برای سال بعد بنظر ضروری میرسید، لذا با شتابزدگی و بدون استفاده از فرصت کافی به تألیف‌آن همت گماشته و بدلیل همین عجله زیاد نتوانستم چنانکه باید و شاید برای نوشتن این کتاب مطالعه کنم بنا بر این فعلا" تنقیح و تکمیل کتاب را به چاپهای بعد موکول کرده و در این راه نیازمند تجربیات و انتقادات و نظریه فرد فرد شما دانش‌آموزان و دوستان گرامی میباشم، ولی با همه این احوال با جرأت میتوانم این نوید را بشما بدهم که:

اگر میخواهید از این ببعد در امتحانات مردود یا تجدید نشوید؟

اگرمیخواهیدبرموز، حقایق و فرمولهای‌درس خواندن و مطالعه‌پی‌ببرید؟

اگر میخواهید بدانید که حافظه چیست و چگونه بایدازآن استفاده‌کرد؟

اگر میخواهید بر تمام مشکلات درس و سختیهای زندگی آینده فائق آئید؟ و بالاخره : اگر میخواهید آنچه را که سالها در جستجوی آن هستید بیابید؟! همه در میان اوراق و در خلال سطور این کتاب نهفته است.

این کتاب رموز درس خواندن و طرز آمادگی برای امتحانات و طرق امتحان دادن و بالاخره رمز موفقیت و طرز زندگی صحیح دوران تحصیلی و چگونگی یادگیری و کار و پرورش آن و اینکه چگونه نیروی حافظه خود را دو یا چند برابر کنید و راه بزرگ شدن و علل فراموشی و چاره آن و نکات مفید و ضروری بهداشت و ورزش و بسیاری موضوعهای مهم دیگر را بشما میآموزد.

شما میتوانید، سرنوشت و افکار خود را با مطالعهٔ این کتاب عوض کنید و خود را از نو بسازید. نقاط ضعف و اشتباهات خود را از بین برده و برای پرورش افکار و جسم و روح خود قیام کنید.

دوست عزیز: چنانچه مطالعه این کتاب مورد استفاده شما واقع نشد و اگر درمان درد خود را در این کتاب نیافتید آنرا پاره کنید و پاره هایش را بسوزانید و سوخته هایش را بر باد دهید.

نکته دیگری که باید بدان اشاره کنم سادگی و روانی جملات کتاب است چون این کتاب باید مورد استفاده تمام دانش آموزان از سال اول تا ششم متوسطه و بعضی از دانش آموزان قرار گیرد، لذا سعی شده طوری نوشته شودتا هر دانش آموز و دانشجوئی نسبت به سن و فکر و معلومات مطابق کلاس خوداز آن استفاده کند. بسیار دیده میشود که بعضی از دانش آموزان معانی لغاتی بسیار ساده و متداول نظیر "فارغ البال" و "عدم" و "مستغنی" و نظایراینها را نمی‌دانند، بنا بر این در نوشتن این کتاب سعی شده همانگونه که صحبت می‌کنیم مقصود خود را بخوانندگان عزیز بفهمانم تا جائیکه مثلا" بجای کلمه "محال" کلمه "غیرممکن" را که بیشتر بگوش دانش آموزان سال هفتم و هشتم خورده و با آن آشنائی دارند بکار برم. ثانیا" اغلب موضوعها را به صورت داستان و مثال و حکایات بیان کرده ام تا بهتر درک شود و عمیق‌تردرحافظه جایگزین شده و بزودی فراموش نگردد، زیرا منظور از نویسندگی فهماندن

مقصود به خوانندگان است و چنانچه این منظورعملی نشود و خواننده مقصود و منظور نویسنده را درک نکند و به افکار او بطور راست و درست پی‌نبرد تمام زحمات نویسنده بهدر رفته و از کار خود نتیجه ای نبرده است .هرچندسادگی بیش ازحد و بکارنبردن لغات زیبا و صحیح در محل مناسب از زیبائی‌وگیرائی و استحکام جملات و معانی میکاهد و دانش آموزانی که سطح معلوماتشان‌بالاتر است از زیبائی و محکم بودن جملات و معانی استفاده بیشتری می‌برند ولی برای رعایت حال دانش آموزان سال هفتم و هشتم و شاید اینکه دانش‌آموزان سال ششم ابتدائی متفرقه هم‌بخواهند استفاده کنند بهر وسیله ای ممکن‌بوده به ساده ترین وجه منظور خود را بیان کرده و مطالب فلسفی و روانشناسی را به ساده ترین شکل نوشته ام ولی با وجود این ، در همه موارد و در همهٔ صفحات سادگی باین حد دیده نمی‌شود بلکه تا حدی است که هر دانش آموز به فراخور ذوق و استعداد و پایه معلومات خود از آن استفاده کند و ضمناً مطالب جالب و مهم مانندفرمولهای ریاضی‌بشکل قالبی‌درآورده و درمستطیلی جای داده شده است . توجه داشته باشید که این کتاب از دو بخش تشکیل شده: بخش نخست مربوط بامور ورزشی و بهداشتی و پرورشی و طرق آمادگی برای‌مطالعه و فعالیت و پیشرفت است و امابخش دوم مربوط به شناسائی‌حافظه و پرورش آن و اینکه چگونه باید درس خواند و رفع خستگی درسی را نمود و بسیاری موضوعهای مفید و ضرور دیگر .

در خاتمه امید و توقع دارم که دوستان گرامی هرگونه عیب و نقص این کتاب را بدیده عفو و اغماض نگریسته و از بذل هرگونه مساعدت و ایراد و انتقاد برای تکمیل و اصلاح کتاب در چاپهای آینده خودداری نخواهندفرمود و این تنها وسیله و دلگرمی مؤلف است و بس.

"شعبان طاوسی"